

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2024 [NEW COURSE]

SAN P8 Kalidaskrut - Kumar sambhav Sarg-5 (Elective-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- (1) અપિ ક્રિયાર્થ સુલભં સમિક્તુશં જલાન્યપિ સ્નાનવિધિક્ષમાણિ તે ।
અપિ સ્વશક્ત્યા તપસિ પ્રવર્તસે શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્ ॥
 - (1) મૃણાલિકાપેલવમેવાદિભિર્વ્રતૈઃ, સ્વમઙ્ગં ગ્લપયન્ત્યહર્નિશમ્ ।
તપઃ શરીરેઃ કઠિનૈરુપાર્જિતં તપસ્વિનાં દરમૂઢશ્ચકાર સા ॥
 - (2) તં વીક્ષ્ય વેપથુમતી સરસાઙ્ગયષ્ટિ –
આપ નિર્ક્ષેપણાય પદમુદ્વદવદ્ધુ હન્તી ।
માર્ગાચલવ્યતિકરાકુ લિતેવ સિન્ધુઃ
શૈલાધિરાજતનયા ન યયૌ ન તસ્થૌ ॥
 - (3) વિકીર્ણસપ્તર્ષિભલિપ્રહાસિભિસ્તથા ન ગાઙ્ગૈઃ સલિલૈર્દિવશ્ચ્યુતૈઃ ।
યથા ત્વદીયૈશ્ચરિતૈરનાવિલૈર્મહીધરઃ પાવિત ઇષ સાન્વયઃ ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- (1) તપઃ સાધનમેતયા વપુઃ ।
 - (2) અવાપ્યતે વા કથમન્યથા દ્વયં તથાવિધં પ્રેમ પતિશ્ચ તાદ્રુશઃ ।
 - (3) શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્ ।
 - (4) ન કમવૃત્તિર્વચનીયમીક્ષતે ।
- પ્રશ્ન-૨ કુમારસંભવ મહાકાવ્યની આધાર સામગ્રી જણાવીને તેમાં કવિએ કરેલાં પરિવર્તનો જણાવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપીને કુમારસંભવનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૩ કુમારસંભવ મહાકાવ્યના આધારે મહાકવિ કાલિદાસની કાવ્યશૈલી પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ મહાકવિ કાલિદાસનો જીવનનો પરિચય આપીને તેઓના સમય અને કવન વિશે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ કુમારસંભવ મહાકાવ્યને આધારે મહાકવિ કાલિદાસ કાલીન સમાજનું આલેખન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિત કુમારસંભવના સર્ગ-૫ નું રસદર્શન કરાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (1) કુમારસંભવને આધારે શિવનું પાત્રાલેખન.
 - (2) પાર્વતીની તપશ્ચર્યા.
 - (3) કાલિદાસનો ઉપમા પ્રયોગ.
 - (4) “કુમારસંભવ” નામકરણ.
